

Od Redakcji

1.

Historia literatury ostatnich dekad wskazuje na utrzymujący się wzrost zainteresowania biografistyką, zarówno ze strony czytelników, jak i twórców. Nie słabnie również pragnienie jak najbardziej dokładnego rozpoznania problematyki tożsamości – jej istoty, natury, sposobów wytwarzania, wszelkich jej źródeł (także tych najgłębszych), przejawów (nawet tych niepojmowalnych) oraz wpływu na przebieg życia jednostkowego i zbiorowego.

Na przecięciu tych obszarów badawczych szczególnie ważny wydaje się temat biografii polsko-żydowskich i żydowsko-polskich, czyli biografii poświadczających tożsamość niejednorodną, podwojoną, zmieszaną. Zadaniem trudnym, ale koniecznym okazuje się uważny ogląd tekstowych realizacji modelu biografii, której elementy składowe nie podlegają jednoznacznej ustabilizacji ani ostatecznej hierarchizacji (stąd podwójne określenie w sformułowaniu tematu przewodniego).

Rozpoczęty w latach 80. proces reinterpretacji i renarracji wspólnotowych mitów oraz przemiany świadomości zbiorowej współistnieją z przekształceniami w ramach obrazowania wspólnej (polsko-żydowskiej i żydowsko-polskiej) historii. Piszący dzisiaj o tych zagadnieniach muszą sytuować swoje teksty wobec innych, już mniej lub bardziej dokładnie rozpoznanych zjawisk, przede wszystkim Holocaustu, traumy, świadectwa, pamięci i postpamięci. Albo czynią to *explicite*, albo też zostawiają ślady nowych doświadczeń (badawczych, literackich, egzystencjalnych), organizując implicytnie zawartość przekazu – nawet jeśli zajmują się bliższą lub dalszą przeszłością.

2.

Najbliższy numer będzie poświęcony wyobraźni: autorskiej – diagnozowanej przez translatołoga, krytyka przekładu, wreszcie tłumacza, ale także translatorskiej – tej, której wymiernym dowodem jest przekład. Wyobraźni stwarzającej – inspirowanej i kontrolowanej przez tekst tłumaczony, a w konsekwencji więc (paradoksalnie) koniecznym granicom tej ostatniej. Tom zgromadzi prace najwybitniejszych i najsłynniejszych polskich przekładoznawców i komparatystów, między innymi wspomnianego Edwarda Balcerzana, Elżbiety Tabakowskiej, Bożeny Tokarz, Jerzego Jarniewicza, Moniki Adamczyk-Garbowskiej, Marty Skwary, a także znakomitych badaczy młodszego pokolenia: Tamary Brzostowskiej-Tereszkiewicz, Tomasza Bilczewskiego, Joanny Roszak, Katarzyny Lukas, Marty Kaźmierczak, i translatołówek najmłodszych: Aleksandry Burby, Małgorzaty Wesołowskiej, Natalii Gendaj, Aleksandry Kremer, Anny Rogulskiej i Aleksandry Szymił. Znajdzie się w nim ponadto ważny tekst Clive’a Scotta w przekładzie Tamary Brzostowskiej-Tereszkiewicz.

Zapraszamy do lektury!

Agnieszka Czyżak, Marcin Jaworski, Piotr Śniedziewski